

DÉLVIDÉK

Megjelenik minden nap

A. M. N. MŰZEUM
HIRLAPOSZTÁLYA

8 oldal, ára 10 fillér

Politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csihás Benő utca 3.

Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050

Előfizetés egy hóra. . . 2.40 P.
Negyedévre . . . . . 7.- P.

Főszerkesztő: Illés Sándor

I. évfolyam

Zombor, 1941 augusztus 14, csütörtök

87. szám.

Német-francia megegyezés

**Szovjet légitámadás két bolgár tartomány ellen / Folyik a szovjet erők üldözése a keleti front egész hosszában
A közelkeleti államok a veszélybe jutott Perzsia mellé állnak / Nagy győzelmet arattak az olaszok a Szovjet ellen**

Papen jelentéstételre Berlinbe utazik

A Közelkelet már hosszabb idő óta az érdeklődés előterében áll és ez az érdeklődés csak fokozódik azaz, hogy a déli fronton előretörő német seregek egyre közelebb kerülnek a szovjet olajvidékhez. Angol részről egyre növekvő féltékenységgel nézik a német előretörést és ezzel áll összefüggésben a közelkeleti feszültség hatalmas arányu fokozódása is. Anglia és a Szovjet Perzsiára gyakorolt diplomáciai nyomása — mint ankarai lapjelentésekből kitűnik — elérte tetőfokát. Perzsia szilárdan ellenáll a londoni és moszkvai törekvéseknek és fáradhatatlan semlegességének és azon elhatározásának hangoztatásában, hogy fegyverrel is megvédi függetlenségét. Török lapok szerint a török közvéleményben nagy felháborodást váltottak ki a teheráni angol-szovjet mesterkedések. A török sajtó hangoztatja, hogy a Közelkelet nemzeti szolidaritást vállalnak Perzsiával, ha azt igaztalan támadás éri. Azokat az angol-szovjet állításokat, melyek szerint Perzsiában olyan nagyszámú német állampolgár tartózkodik, hogy veszélyeztetik az ország függetlenségét és rendjét, közönséges ürügynek tekintik Ankarában a Perzsia elleni merénylet igazolására.

A kaukázisi problémához

tartozik az a lázas diplomáciai tevékenység is, amelyet Ankarában fejtenek ki a háborus ellenfelek. A német követ tárgyalásai után a szovjet és angol követek jelentek meg Szaradzogunál, akit kormányaik nevében biztosítottak arról, hogy Anglia és a Szovjet nem fenyegeti Törökországot és nem törekszik a Dardanellák statusquo-jának megváltoztatására. Törökországra nem hatottak túlságosan megnyugtatólag az angol és szovjet részről tett kijelentések, amit az is bizonyít, hogy a Dardanellák övezetében megszigorították az ostromállapotot és a kormány jogot kapott arra, hogy a 19 és 20 éves korosztályokat általános mozgósítás nélkül is fegyverbeszólítsa.

A közelkeleti helyzettel áll összefüggésben az a hír is, mely szerint Papen német nagykövet utban van Berlin felé, hogy jelentést tegyen kormányának.

A Távolkeleten

még tartanak a háborus előkészületek és fokozódik a feszültség. A maláji félszigeten és Holland-Indiában mozgósítanak, ausztráliai részről pedig kijelentik, hogy „a háboru sohasem állott még közelebb Ausztráliához, mint ezekben a napokban”. A távolkeleti helyzettel kétségtelenül összefüggő atlantióceáni angol-ame-

rikai haditanácsról nem érkeztek újabb hírek. A Potomacról már harmadik napja nem érkezett semmiféle jelentés az amerikai fővárosba. Ahogy valószínűbbé válik Amerika hadbasodródása, fokozódnak a sztrájkmozgalmak is Amerikában. Hír szerint ezek olyan nagy gondot okoznak a kormánynak, hogy Roosevelt yachtkirándulása után elsősorban ebben a kérdésben intézkedik.

A francia kormány tanácskozásai végetértek. Svájci lapjelentések szerint London és Washington azt hiszi, hogy a

német-francia megegyezés

már megtörtént és Németország jogot kapott támaszpontok létesítésére Tuniszban és Dakarban. Az angolok azzal fenyegetik Vichyt, hogy ha a hír igaznak bizonyul, Amerika ugyanarra a könyörtelen álláspont-ra helyezkedik Franciaországgal szemben, mint Anglia. Megtorlasképpen Amerika minden segítséget megad de Gaulle pártütő csapatainak. A francia kormányban egyébként vál-

tozások állottak be. A francia véderő összes vezetői Darlan felügyelete alá helyezték.

A keleti hadszíntérről nem érkeztek nagyobb eseményekről szóló jelentések. A szovjet erők üldözése folyik és a német haderő déli előretörése nagy lendületet vett. A szovjet hadak egész déli szárnya a legkritikusabb helyzetben van.

Az olasz hadsereg

most vívta meg első nagy csatáját az oroszokkal és ez a csata — mint a Stefani iroda közli — bebizonyította az olasz katona fölényét. Az olaszok nagy veszteséget okoztak az ellenségnek, számos foglyot és jelentős mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. A németek az északi arcvonalon, az Ilmen tó vidékén megsemmisítettek egy szovjet lövészeredet, a Krim körüli vizeken pedig megrongáltak két szovjet torpedórombolót és egy szállító hajót. Azok a kísérletek, amelyeket az angol és szovjet légi erők német területek bombázására, véres veszteségek mellett napról-napra összeomlanak.

Franciaország Tuniszban és Dakarban támaszpontokat ad át Németországnak

Zürich, augusztus 13.

A Neue Zürcher Zeitung jelentése szerint Londonban és Washingtonban az a meggyőződés lett urrá, hogy Franciaország és Németország között megegyezés jött létre az afrikai francia gyarmatok tekintetében. Az angolszász fővárosokban azt hiszik, hogy Franciaország Tuniszban és Dakarban támaszpontokat ad át Németországnak és a németek a jövőben ezeket a támaszpontokat használják fel az angol hadi- és kereskedelmi flotta megtámadására.

Angol felfogás szerint egy ilyen megegyezés esetén Amerika teljes egészében osztraja Anglia álláspontját és megteszi a megfelelő intézkedéseket. Londonban azt hiszik, hogy Amerika korlátlan segítséget nyújt de Gaulle pártütő francia tábornok csapatainak.

Papen Berlinben

Szófia, augusztus 13.

Az Utro című bolgár lap azt írja, hogy Papen ankarai német nagykövet, akit kormánya jelentéstételre Berlinbe hívott, utban van a német főváros felé.

Szovjet gépek két órán keresztül bombáztak két bolgár tartományt

Szófia, augusztus 13.

Hivatalos bolgár közlemény jelent meg, amely szerint idegen bombavető repülőgépek nagyszámú különböző nagyságu romboló és gyújtóbombát dobtak le bolgár területre. A bombatámadás egy órától három óráig tartott és az idegen repülőgépek többször megismételték a támadást. A bombák a szilisztriai és a razográdi tartományokra hullottak és eltaláltak több munkában lévő cséplőgépet. Az anyagi kár nem nagy, két ember azonban életét veszítette.

A bolgár kormány az esettel kapcsolatban messzemenő tüzen-dészeti intézkedéseket léptetett életbe a cséplőgépeknél.

Találkozás

A fővárosban bemutatkozik a délvidéki gyöngyösbokrétá színes népviseleti csoportja. Csütörtökön este csendül fel a nóta, s a reflektorok tűzében táncra perdülnek a bácskai magyar párok. Ez a táncbemutató színes, eleven virágcsokor, amely a huszonhárom éves megszállás alatt termett. Az elnyomás alatt nyugodó Bácska levegője termelte ki ezeket a virágokat, amelyekből most egy csokorra való mutattunk be Budapesten.

A falu bemegy a városba, s találkozik egy más világgal. Csodálkozik, napraforgószemű bácskai lányok érkeznek a fővárosba, az emberforgatagba. Ugy hatnak majd, mint színes folt, mint egy darabka másik élet, szebb, erőteljesebb, ki fejezőbb, mint ott fent, az örökös hájszában és tülekedésben.

Találkozás lesz, amelyre huszonhárom évig vártunk mi is, ők is. Ugy jövünk fel mi bácskaiak, mint a hoszszu távollét után visszatért fiú, akit alig várnak a dédelgető szülői karok, hogy elringassanak, hogy letöröljék könnyeinket.

Táncuk talán szórakozás lesz Pesten, tapsof kapnak, sikert aratnak, de az andalgó, a palotás, a sormagyar nem ringátja álomba a lelkeket. Nekik szórakozás lesz. Nekünk mást jelent ez a tánc: erőt. Huszonhárom évig a nép kiapadhatatlan hite, ereje lobogott ebben a táncban. A megkínzott magyarság szebb reményét tükrözte vissza minden nótánk. Ebbe kapaszkodtunk, ez volt a győkerünk, amely titokban táplált bennünket, amely titokban sugározta be fénnel a lelkeket.

Szeretnők, ha Pesten olyan hittel néznék a bácskaiak táncát, mint amilyen hittel mi néztük huszonkét évig.

Az olasz csapatok győzelmesen vívták meg első ukrainai csatájukat

London és Moszkva baráti érzelmeiről biztosítja Törökországot és segítséget ígér „idegen” támadás esetére

Az ukrainai arcvonalról jelenti a Stefani iroda különtudósítója: A gépesített olasz hadosztályok első kifűzött célpontjaik elérése után folytatják előnyomulásukat.

Az olasz csapatok augusztus 11-én este erős ellenséges kötelékekkel keveredtek harcba. Heves nagy csata alakult ki. Az olasz csapatok főlébekerkedtek a szívósan védekező ellenségnek és kemény leckét adtak az oroszoknak, akik rengeteg halottat hagytak a hadszíntéren. Az olasz csapatok nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak és sok foglyot ejtettek. Az olasz

katonák közül egy halt hősi halált. Ez volt Olaszország első vesztesége a bolsevizmus ellen folyó háborúban.

Az olasz csapatok csekély vesztesége és az ellenségnek úgy emberben mint hadianyagban okozott nagy kár bizonyítja az olasz katonaság fölényét.

—○○—

A keleti nemzetek csatasorba állnak, ha Perzsiát angol, vagy szovjet támadás éri

Ankara, augusztus 13.

Az a nagy diplomáciai nyomás, amelyet Anglia és a Szovjetunió gyakorol a perzsa kormányra, a legnagyobb felháborodást okozta Törökországban. A török sajtó éles cikkeiben támadja az angol és szovjet politikát és megállapítja, hogy a Perzsiában élő német állampolgárok ügyében Teheránba küldött angol illetve szovjet jegyzék nem más, mint ürügykeresés egy a perzsa állam területi épsége és függetlensége ellen intézendő merénylet igazolására. A sajtó hangsúlyozza, hogy Törökország népe

most is együttérz a perzsa néppel, amelynek nincs semmi más célja, mint országa szabadságának megvédése. Törökország számára is fontos, hogy a perzsa nép megtartsa szabadságát.

A török lapok leszögezik, hogy a perzsa eset is bizonyítja, miszerint azok az angol frázisok, melyek szerint Anglia a nemzetek szabadságáért küzd, nem más szemfényvesztésnél. Nemcsak Törökország, hanem valamennyi keleti nemzet szolidaritást vállal Perzsiával, ha igazságtalan támadás éri.

—○○—

Az angol és szovjet követ Szaradzsoqlunál

Ankara, augusztus 13.

Anglia és a Szovjet ankarai követi felkeresték Szaradzsoqlu külügyminisztert, akit kormányuk nevében biztosítottak arról, hogy Anglia, illetve a Szovjet barátságos érzelmeiket táplálják Törökország iránt és egyik államnak sincse-

nek ellenséges céljai a Dardanellákkal kapcsolatban.

A követek felhasználták az alkalmat arra is, hogy felajánlják segítségüket Törökországnak arra az esetre, ha valamely európai hatalom részéről támadás éri.

Törökország zászló alá hívja a 19-20 éves korosztályokat

Ankara, augusztus 13.

Törökország megszigorította a már korábban elrendelt ostromállapotot Thráciában és a Dardanellák vidékén. Mindenütt hadbíróságokat állítottak fel.

A kormány felhatalmazást kapott, hogy általános mozgósítás nélkül is zászlók alá hívja a 19 és 20 éves korosztályokat.

ANGOL VÉLEMÉNY ODESSZA HELYZETÉRŐL

Stockholm, augusztus 13.

A Reuter iroda londoni jelentése elismeri, hogy a német csapatok Ukrajnában újabb előnyomulást hajtottak végre. Odessza, úgy látszik, még nagyobb veszélyben forog, mint eddig — mondja a jelentés. Óriási kiterjedésű csata van folyamatban. Nem valószínű, hogy az eső elegendő lesz a német páncélosok hadműveleteinek komolyabb feltartóztatására szeptember közepe előtt és havazás nem várható október vagy november előtt.

NAGYSZABÁSÚ HADGYAKORLATOK AMERIKÁBAN

Lausanne, augusztus 13.

A francia rádió értesülése szerint hajnalban megkezdődtek az eddig legnagyobb egyesültállamokbeli hadgyakorlatok. Két külön hadgyakorlati terület van. A gyakorlat egyrésze a csendesóceáni parton folyik le, másik részének színhelye a Missisippi és Luisana állam. Az előbbi gyakorlatok tárgya: ellenséges beözönlés elhárítása. A partot százezer katona biztosítja és a legkorszerűbb motorosított anyagot s a legújabb repülőgépmintákat használják fel. A hegyvidékeken lovas és öszvéres csapatok vonulnak fel.

A távolkeleti helyzet

Mozgósítás Holland-Indiában és a maláji félszigeten

Bangkok, augusztus 13.

Thaiföld tekintettel a távolkeleti feszültségre újabb elővigyázatossági rendszabályokat fogantatosított. A határmentén a polgári utasforgalmat ellenőrzés alá vették.

A Távolkeletről érkező hírek szerint az angolok a maláji félszigeten mozgósítást hajtanak végre, Holland-India ugyancsak nagyarányú katonai behívásokat végez és Szumatra szigetén befejezte a légbázisok építését. Innen a holland-indiai repülőgépek ellenőrizhetik a maláji félszigethez vezető utakat.

Mint Melbourneből jelentik, Curti, az ellenzéki ausztráliai munkáspárt elnöke kijelentette, hogy még sohasem állt a háború olyan közel Ausztráliához, mint most. Mindenkinek fel kell készülnie az áldozatokra.

INDOKINA NEM SZÁLLIT ÁRUT KULFÖLDRE

A Domei japán híroroda jelenti, hogy az in-

Honvédségünk harcai

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Az Ukrajna felszabadításában résztvevő magyar seregtestek működésére vonatkozó közlések tekintetében magyar katonai körök ismét nagy tartózkodást tanúsítanak. Csupán annak megállapítására szorítkoznak, hogy a hadműveletek új szakaszba léptek és azok végrehajtása már meg is kezdődött.

Emellett hangsúlyozzák, hogy a honvédkötelékek küzdő szelleme változatlanul példás. A legutóbbi harcokban elért — s a szövetséges hadseregparancsnokságok által is ismételtlen kiemelt — szép eredményeik párosulva a hadjárat eddigi során szerzett értékes haditapasztalatokkal, seregtesteink ütőképességét még fokozták.

Kiképzetetésüknek az ellenséggel szemben mutatkozó fölénye veszteségeink aránytalanul alacsony számában is kifejezésre jut. Ez, eddig meg sem közelíti a világháborús ütközetek átlagos veszteségszámát. Az ezzel szemben feltűnően súlyos szovjet veszteségek oka: a már multkor megállapított zárt tömegekben jelentkező szovjet csapatmozgás, valamint a saját csapatait egyáltalán nem kimélő horcmód, amelyet az ellenség ugylátszik rendszeresen alkalmaz.

DENTZ TÁBORNOKOT JERUZSÁLEMBE SZÁLLITOTTÁK AZ ANGOLOK

Isztambul, augusztus 13.

Dentz tábornokot, Szíria francia főbiztosát 35 más magasrangú francia törzstiszttel és számos szíriai francia közigazgatási tisztviselővel együtt Jeruzsálembe szállították az angolok. Valamennyien letartóztatásban vannak. Dentz tábornoknak becsületszavára biztosították némi mozgás szabadságot.

42 REPÜLŐGÉPET VESZTETTEK 24 ÓRA ALATT AZ ANGOLOK

Berlin, augusztus 13.

A Német Távirati Iroda közli, hogy az utóbbi 24 órában Anglia 42 repülőgépet veszített a német harcitévékenység következtében.

Német harcigépek eredményesen ámadtak Északafrikában egy angol repülőteret. A gépszínekben hatalmas robbanások és tüzek keletkeztek.

ANGOL LÉGITEVÉKENYSÉG NÉMETORSZÁG FELETT

Berlin, augusztus 13.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy szerdára virradóra Németország nyugati, északi és középső területeire dobott bombákat az ellenség. Néhány angol gép Berlin külső területéig is eljutott. Az eddig beérkezett jelentések szerint a német légvédelem 10 angol gépet lőtt le.

Hol bolyong Rooseveltt hajója?

Washington, augusztus 13.

A Reuter jelentése szerint Rooseveltt yachtról már három nap óta nem érkezett távirat Washingtonba. A nyilvánosságot nem tudják tájékoztatni és a lapok egy sorral sem emlékeznek meg arról, hogy hol bolyong Roosevelt.

Átalakították a francia kormányt Még nem tették közzé az államtanács határozatait

Vichy, augusztus 13.
A francia kormányt a napokig tartó tanácskozások után átalakították. Új minisztériumot szerveztek, a nemzetvédelmi minisztériumot, amelynek élén Darlan miniszterelnökhelyettes áll. Az ő ellenőrzése alá tartozik a hadügyi államtitkárság Huntziger tábornokkal az élén, a légügyi államtitkárság Bergeret tábornokkal az élén valamint Weygand tábornok, a gyarmatok főkormányzója is. A gyarmatügyi államtitkárság élére Platon tengernagyot nevezték ki. Ezen

felül több államtitkárságot szerveztek.

Weygand tábornagy, Darlan miniszterelnökkel együtt megjelent Petain marsallnál, akivel kétórás tanácskozásokat folytatott. Weygand ezután repülőgépen visszatért Algírba.

Petain marsall rádióbeszédet intézett a néphez, amelyben lefektette a francia politika alapvonalait.

A francia államtanács döntését még nem hozták nyilvánosságra.

—:0—

Teljesen megsemmisült a 103. szovjet lövészezred

Berlin, augusztus 13.
A Német Távirati Iroda közli, hogy a német haderő az Ilmen tótól keletre vívott harcok során körülkerítette, majd teljesen megsemmisítette a 103. szovjet lövészezredet. Az ezredből mindössze néhány katona menekült meg, akik sebesülten német fogságba jutottak. Egyike ezeknek, aki az ezred törzskarának írnoke volt, elmondotta, hogy a harcok során eddig már háromszor semmisült meg az ezred, de azt a szétvert hadosztályok maradványaiból mindannyiszor újjászervezték.

ló felemelését célzó törvényjavaslatot, majd a törvénytervezetet áttette a szenátus illetékes bizottságához.

A nagyvilágból

Az amerikai szenátus hadügyi bizottságának elnöke hat szenátor társa kíséretében rövidesen Izland szigetére utazik, hogy szemleutat tegyen.

Hoar madridi angol nagykövet Londonba utazott. Ezt megelőzően Gibraltárba látogatott el az angol diplomata, ahol beható tanácskozásokat folytatott Gort ábornok főparancsnokkal. Svájci lapvélemények szerint Hoar utazása jelentéstétel végett történik és tekintettel Spanyolország politikájára megérdemli a figyelmet.

A holland tengernagyi hivatal jelentése szerint egy holland tengeralattjáró a Földközi tengeren elsüllyedt. A buvárnaszádó olasz hadihajó egységek süllyesztették el.

Equadorban nagyszabású tüntetések zajlottak le és eközben a tömeg japánellenes kijelentéseket hangoztatott. Az eset miatt az equadori külügyminiszter sajnálkozását fejezte ki a japán követnek.

Franciaországban a szabadkőműveseket eltávolítják a közhivatalokból. A hivatalos lap legújabb száma 700 ilyen állásból elbocsájtott szabadkőműves nevét tartalmazza.

Az olasz telepítésügyi miniszter dr. Ley szer vezetésű vezető meghívására Bécsbe utazott.

Telitalálat ért két szovjet rombolót

Berlin, augusztus 13.
A Német Távirati Iroda közli, hogy a német légierők a Krim körüli vizeken telibetaláltak két szovjet torpedórombolót, egy 4.000 tonnás ellenséges kereskedelmi hajót pedig súlyosan megrongáltak.

A KONGRESSZUS EGYETLEN SZÓTOBBSÉGEL FOGADTA EL A KATONAI SZOLGÁLATI IDŐ FELEMELÉSÉRŐL SZÓLÓ JAVASLATOT

Washington, augusztus 13.
Az amerikai kongresszus — mint a Reuter iroda közli — 203 szavazattal 202 ellenében elfogadta a katonai szolgálati idő 18 hónappal va-

Dr. Völgyi János Szabadka polgármestere

Szabadkáról jelentik: Szabadkán is megtették a szükséges előkészületeket annak érdekében, hogy augusztus 16-án zökkenőmentesen vegye át a hatalmat a polgári közigazgatás.

A belügyminisztérium Szabadka polgármesterévé dr. Völgyi János volt közigazgatási csoportvezetőt nevezte ki. A kinevezés osztatlan örömet okozott a városban. Dr. Völgyi Szabadka szülőtte, kitűnően ismeri a szabadkai viszonyokat és a város polgársága szívébe fogadta. Így minden előfeltétele megvan annak, hogy az új polgármester, aki kitűnő közigazgatási szakember, eredményes munkát fejtessen ki. Dr. Völgyi

1880-ban született. Hosszabb időt töltött Szabadka városnál mint joggyakornok, majd főjegyző lett. 1920-ban a szerbek, miután nem akarta letenni a hivatali esküt, elbocsájtották. Dr. Völgyi ezután két évig a Bácskai Naplónál dolgozott, mint a lap szerkesztője. A Varga féle kémkedési per során őt is letartóztatták. Egy évig volt vizsgálati fogságban, amikor sikerült megszöknie és tuljutnia a határon. A szerb bíróság távollétében 5 évi fegyházbüntetésre ítélte.

Ugyancsak kinevezték a város tisztviselőkarát. A tisztviselők pénteken teszik le a hivatali esküd dr. Völgyi polgármester kezébe.

Gyujtogatások Szabadkán

Szabadkáról jelentik: Az elmúlt éjszaka két nagyobbarányu gyujtogatás történt Szabadkán, a Sándori szállásokon.

Jarumazovics István tanyáján ismeretlen tettesek felgyujtottak két nagy bu-

zaasztagot. A tettesek úgy helyezték el a gyujtóanyagot, hogy a déli szél átvigye a lángokat a felgyujtott asztagok mellett lévő más négy asztagra is. Mintegy 12 vaggon gabona gyulladt ki. A tűzoltóság azon

nal kivonult és emberfeletti munka árán lokalizálta a tüzet, mielőtt az átterjedhetett volna a szomszédos buzakazlakra.

A károsult elmondotta a hatósági személyeknek, hogy éjjel erős kutyaugatásra lett figyelmes. Kiszaladt az udvarra és az égő asztagok fényénél még látta, amint három suhanc futva menekül a gyujtogatás színhelyéről.

Körülbelül ugyanabban az időben gyulladt ki Mijatov Mladen ugyancsak sándori gazdálkodó két asztag zabtermése is. A gazdálkodó, aki szintén a kutyaugatásra lett figyelmes, két fialembert látott menekülni a kukoricás felé. A tűzoltóság itt is eredményes munkát végzett.

A szabadkai csendőrség a rendőrséggel karolva még az éjszaka megkezdte a nyomozást a gyujtogatók kézrekerítésére.

Az esettel kapcsolatban eddig két lefolytatás történt. Neveket a nyomozás érdekében nem közöl a rendőrség.

Zomborban harmincegy sokgyermekes szegény anya szentistván napi ajándékban részesül

1920 pengőt osztanak ki a hat, vagy többgyermekes szegény magyar anyák között

Az augusztus 20-i szentistváni ünnepély alkalmával Zomborban, a városi hatóságok harmincegy sokgyermekes magyar anyát pénzbeli jutalomban részesítenek. Az ünnepségek lefolyása után a városháza közgyűléstermében, amelyet erre az alkalomra pompásan fel is díszítettek, pontosan déli 12 órakor összeül az ajándékosztó bizottság és a harmincegy hat, vagy hatnál több gyermek édes anyja között, a gyermeklétszám arányának megfelelően összesen 1920 pengőt oszt ki.

Ugyanezen ünnepélyes aktus alkalmával nyújtják át a hőnévbevonuláskor elsőnek született kis Asztalos Eszternek is a m. kir. postatakarék 1000 pengős betétkönyvét.

A Bácskában már sehol sem kell elsötétíteni

Augusztus 12-én a középső országrészekben is teljesen megszűnt az elsötétítés, úgyhogy a világítás korlátozásáról hozott rendeletek mostmár csak a keleti országrészekben vannak érvényben.

Az új rendelkezés folytán a felszabadult Délvidéken sehol sem kell elsötétíteni.

PÁLYÁZAT.

A Baross Szövetség Zombor és Vidéke Fiókja pályázatot hirdet egy titkári állásra. Feltételek a következők:

1. Magyar nemzetiség, igazolt őskereszteny származás.
2. Középisoklai végzettség, lehetőleg áll. felsőkereskedelmi iskola. Német nyelv ismeret, lehetőleg magyar gyorsírás és gyakorlott gépirás. A könyvvitel és ügyvezetés ismerete.
3. Csak férfi pályázhat 35. évig bezárolag.
4. A pályázat határideje 1941. szeptember 1.

Kérjük a pályázókat, hogy saját kezűleg megírt kérvényüket, fizetési igényük megjelölésével, a kívánt okmányok csatolásával küldjék el itteni fiókunk elnökségéhez. (Szt. István ut. 7.)

Baross Szövetség Zombor és Vidéke Fiókja.

Má szerdán este 1/2 9 órakor megnyílnak a megyeház mögötti téren a

Czája

előkelő sátoros cirkuszának kapui. — A műsor fénypontja

Karah-Kavak krokodil revüje

7 drb nilusi krokodil és 2 drb. pítón kigyó szereplésével. Pávián majmok a porondon és 12 világvárosi műsor szám

Előadások sorrendje szerdán és csütörtökön este fél 9 órakor, pénteken és szombaton délután 4 órakor este fél 9 órakor, VÁSÁRNAP 4-6 és este fél 9 órakor, a délutáni előadás mérsékelt helyárakkal

HIREK

○○○○○○

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.
Ügyeletes gyógyszerész: „Angyal”, Jókai tér.

○○○○○○

A Duce köszönete a Kormányzó Urnak és a miniszterelnöknek. Budapestről jelentik: Mint ismeretes Horthy Miklós kormányzó és Bárdossy miniszterelnök részvétét fejezte ki a Ducenak Mussolini Bruno hősi halála alkalmából. A Duce megleghangu táviratban fejezte ki köszönetét a Kormányzó Urnak és a miniszterelnöknek.

Minisztertanács. A kormány tagjai szerda délelőtt 9 órakor Bárdossy László miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze, amelyen a távol levő Radocsay László igazságügyminiszter képviselőjében Antal István dr. államtitkár, Laky Dezső közellátási miniszter képviselőjében pedig Bárányos Károly államtitkár vett részt. A minisztertanács folyó ügyeket tárgyalta és a déli órákban ért véget.

Munkaszolgálatra kötelezték Szerbiában a 17-47 éves férfiakat. Belgrádból jelentik: A szerb kormányzótanács rendeletet hozott, amelynek értelmében munkaszolgálatra kötelezi a 17-47 éves férfiakat. A rendelet magyarázata szerint a szerb férfiak minden idejüket a kávéházakban és dologkerüléssel töltik, annak ellenére, hogy munkaerőhiány mutatkozik.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Ujabb 2400 hold zsidóbirtok kisajtlítását rendelte el a földművelésügyi miniszter. Az eszényi és ungtárnóci zsidóbirtokok ügyében a földművelésügyi miniszter úgy döntött, hogy a 2400 hold kiterjedésű birtokokat még az idei gazdasági év megkezdése előtt kishaszonbérletek céljaira át kell engedni keresztény földműveseknek. A kisgazdák és törpebirtokosok körében nagy meglepetést keltett a kormány döntése.

Nagy razzia Budapesten. Budapestről jelentik: A rendőrség szerdára virradóra általános razziát tartott. Összesen 387 személyt állítottak elő a kerületi kapitányságokon. Közülük 96 férfinék és 16 nőnek nem volt rendben az állampolgársága.

Elhurcolták a fogházigazgatót a szökölt fegyencek. Négy fogoly megszökött az Oklahoma állambeli (Amerika) fogházhoz igazgatóját. Amikor a rendőrség elfogta a fegyenceket, azok agyonlőtték a fogházigazgatót.

A hírneves Czaja-cirkusz megkezdte szereplését Zomborban

A hatalmas sátorváros-cirkusz, amely a megyeháza mögötti téren felépült, minden este szenzációs műsorszámot mutat be a közönség óriási érdeklődése mellett. Az országos nevű Czaja-cirkusz, amelyet a világhírű magyar birkozó özvegye vezet, Zomborban még eddig nem látott attrakciókkal szerepel. A sorozatos komoly számokon kívül a franciaszármaszása Moscauguszt, aki rengeteg híresnél híresebb cirkuszokban szerepelt és bejárta az egész világot, bőségesen gondoskodik a közönség szórakoztatásáról.

Leesett az első hó. Maroshévíz környékén a Kelemen-havasokban havazott. A környéken olyan hűvösre fordult az időjárás, hogy sokan befutottak a lakásokba.

Tizenöt évre ítélték Wachtler Mihályt

Kecskemétreől jelentik: A kecskeméti törvényszék szerdán mondott ítéletet Wachtler Mihály magyarkanizsai lakatosmester, a vörös forradalom egyik szereplője bűnyében, akit dr. Kiss Béla ügyvéd megöléséért vontak felelősségre.

A több mint husz esztendő sem tudta elmosni azt a szomorú emlékeztető napot, amelyen Wachtler Mihály volt szabadkai és magyarkanizsai lakatosmester a kecskeméti tanyákon kioltotta dr. Kiss Béla ügyvéd életét. A tragikus 1919 április 24-ikének véres eseménye Wachtler nevéhez fűződik és a kecskemétiak ma is borzadva emlégetik a véres éjszaka minden mozanatát.

Wachtler Mihály, a kommun összeomlása után Szabadkára menekült itt élt sokáig és még a politikában is szerepelt. A volt demokrat. párthoz csatlakozott és 1929-ben tagja volt annak az egyetlen választott városi képviselőtestületnek is amely a diktatúra kitörése előtt megválasztottak. Később kellemetlensége volt a rendőrséggel, mert egy kasszafurás elkövetésével gyanúsították. Wachtler ugyanis az egyik legkiválóbb szakember hírében állott, aki játszi ügyességgel ki tudta nyitni a legkomplikáltabb páncélszekrényeket is. Miután bizonyították nem volt ellene, bíróság elé nem került, azonban még egy kellemetlen ügy állította az érdeklődés központjába. Amikor szereplése után kiderült tartózkodási helye, a kecskeméti törvényszék Wachtler kiadatását kérte a kommun alatti szereplése miatt. Évekig húzódott a diplomáciai uton érkező megkeresés ügyében az eljárás, végül is a jugoszláv hatóságok elutasították Wachtler kiadatását és a lakatosmester valószínűleg a szabadkai meghurcoltatások miatt néhány év előtt Magyarokizsára költözött és ott érte a honvédek bevonulása. Néhány nap múlva letartóztatták és Kecskemétre szállították, ahol felelősségre vonták.

A bíróság a tanúk kihallgatása után 15 évi fegyházbüntetésre és polgári jogainak 10 évre való elvesztésére ítélte a vádlottat.

Kinevezések. A belügyminisztérium dr. Svanya Ferenc szegedi városi adótitkár I. osztályu aljegyzővé, Kuti Richárd dijnokot II. osztályu adótitkár, Szebenyei Károly dijnokot pedig II. osztályu adótitkáré nevezte ki Zomborba.

Jól sikerült az adai országos vásár. A magas árak ellenére is nagy forgalom volt az adai vásáron. Az állatfelhajtás szinte rendkívüli volt. Rengeteg szarvasmarha és igavonó-állat cserélt gazdát.

Uj tanítók Magyarokizsán A közoktatásügyi miniszter Magyarokizsára az elemi iskola tanerőivé Gyulai Gábor, Orosz Ferenc, Vajda József, Nagy András és Szógi Andor tanítókat nevezte ki.

Amig 'On alszik

a DARMOL dolgozik. Éjjeli nyugalmát nem zavarja és mégis estétől reggelre jól és biztosan hat. Fájdalom nélkül hajt, könnyű és teljes ürülést idéz elő. Ezért kellemes hatása hashajtószerek a

DARMOL

Kinevezték a szabadkai kereskedelmi és polgári iskola tanári karát. Szabadkáról jelentik: A közoktatásügyi minisztérium kinevezte a szabadkai kereskedelmi és polgári iskolák tanári karát. A kereskedelmi mibe a múlt évi 14 tanárral szemben 8 tanerőt neveztek ki. Igazgató Resch Béla. Az eddig beiratkozott tanulóinak száma 170 a múlt évi 400 diákkal szemben. A polgári iskolához 13 tanárt neveztek ki. A múlt évben 24 tanára volt az intézetnek. Igazgató Kladek László. Az intézetbe eddig 467 tanuló jelentkezett. A múlt évben 655 volt a diákok száma.

Tizenkét városi tanácsost gyilkoltak be Mexikóban. Mint a francia rádió Mixikóhól jelenti, Vera Cruz tartomány két városának nyolc tanácsost gyilkolták. A meggyilkoltak között van José-Cardel város polgármestere és három tanácsosa. A másik négy áldozat Ixbucan város tanácsának tagja volt. Több mexikói városban olyan zavargásokra került sor, hogy a nemzetvédelmi miniszternek is közbe kellett lépnie a rend helyreállítására érdekében.

Ujvidéken is előadják a Denevért. A zombori Kaszinóegyesületi Dalárda vezetősége elhatározta, hogy a Zomborban háromszor egymásután előadott és nagy sikert aratott »Denevér» című Strauss-operettet Ujvidéken is előadják. A Denevér ujvidéki előadásának napját augusztus 24-re tűzték ki. Az előadást, amely eredeti szereposztásában művészi színvonalra emelkedett, Ujvidéken nagy érdeklődéssel várják.

Fővámhivatalt létesítettek Szabadkán, Gomposon, Palánkán, Apatinban és Bezdánban. Budapestről jelentik: Szabadkán Gomposon, Apatinban, Bezdánban és Palánkán fővámhivatalt létesített a pénzügyminisztérium. A fővámhivatalok 16-án kezdik meg működésüket.

Nyilttér*)

Vendéglő lakással és berendezéssel azonnal kiadó. Ugyanott fatelepnek alkalmas hely, istálló és melléképítményekkel, lakással együtt kiadó.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy Mussolini ut 6. szám alatt beszálló-vendéglőt nyitottam. Átutazó vendégeknek tiszta szobák, Bácskai konyha, elsőrendű ételek és italok minden időben. A közönség szíves pártfogását kérem

tisztelettel:

Zagyva Jenő vendéglős
Antal utca.

*) E rovatban közöltekt nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ozv. Falcione Lőrincné szül. Schöfl Mária mélyszégyes fájdalommal jelenti, hogy forrón szeretett férje, illetve edes-apa, gyermek, testvér, sógor és rokon

Falcione Lőrinc

földbirtokos

f. évi augusztus hó 11-én életének 39., boldog házasságának 7. évében hosszú szenvedés és a halott szentségek áitatos felvétele után Budapesten elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét Budapestről Zomborba hozatjuk és f. hó 14-én d. e. 11 órakor fogjuk a Szent Rókus köztemető kápolnájában a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és utána ugyanott lévő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni.

Lelke üdvéért az engesztelő szentmiséldozatot f. hó 14-én reggel 8 órakor mutatjuk be a Mindenhatóknak a helybeli Plébánia templomban.

Zombor, 1941 augusztus hó 12-én.

LEGYEN NYUGALMA CSENDES!

EMLEKE ÁLDOTT!

Falcione Nóra

leánya

Dr. Falcione Nándor

apja

Schöfl Rezső

apósa

özv. Dr. Nagy Gézáne

Hegedüs Valérné

Dr. Roknich Miklósné

ifj. Dr. Falcione Nándor

testvérei

Hegedüs Valér

Dr. Roknich Miklós

Schöfl Norbert

sógorai

Schöfl Hertha

Schöfl Norbertné

sógornői

és számos rokona.

A Dunabánsági Takarékpénztár ZOMBORI FIÓKJA, irodahelyiségeit folyó hó 11-én a vármegyeházából a Lloyd helyiségeibe helyezte át

Jön a vármegye

Egymásután érkeznek a hivatalok

Augusztus 16-án — mint a Délvidék már jelentette — életbelép a polgári közigazgatás a Délvidéken. A hivatalokban serényen folyik a munka, hogy a kijelölt napon minden zökkenő nélkül menjen át a közigazgatás vezetése a városi katonai parancsnokság kezéből a kinevezett polgári vezetők kezébe. A hivatalok egymás után érkeznek Zomborba. Ugy Bács-Bodrog vármegye, mint Zombor város tisztikarának kinevezése megtörtént és azt a hivatalos lap legközelebbi számában teszik közzé.

Az a bizottság, amely már hosszabb idő óta dolgozik Ujvidéken a Dunabánság felszámolásával kapcsolatban, pontos vagyonleltárt készített mindenről, hogy tájékozva legyen: a Dunabánság vagyonából az egyes önkormányzatokat mennyi illeti meg. Először a bánsági irattart és levéltartat dolgozták fel, hogy a megyére vonatkozó részt Zomborba szállíthassák.

Bács-Bodrog vármegye iratai már Zomborban vannak.

Az irattáron és levéltáron kívül visszajuttatták a megyének azokat a butorokt és berendezési tárgyakat is, amelyeket a zombori megyeházából elvittek a szerbek, illetve amelyeket később szeretek be ugyan, de Bács-Bodrog vármegyét illetik meg.

Ezeket a butorokat és berendezési tárgyakat is elszállították Zomborba.

A báni palota teljes berendezésének elosztására később kerül sor, egyelőre azokat a vármegyét megillető berendezési tárgyakat hozták el, amelyekre a megyének szüksége van. A főispáni lakás berendezésének hazaszállítását későbbi időpontra halasztották.

23 év után először...

Fényes külsőségek között ünnepli meg Zombor Szent István napját

A felszabadult Délvidéknek 23 év után az idén nyílt először lehetőség arra, hogy méltóképen, külsőségekben is megünneplje a Szent István napot.

Az elnyomatás nehéz esztendeiben csak fekete betűkkel írták a naptárok ezt a napot, szívünkben azonban piros betűs ünnep maradt. Hivatásosan hétköznap volt 23 évig a Szent Király napja szürke hétköznap mint a többi, a feltámadás reményében élő délvidéki magyar azonban megünneplte. Ugy, ahogyan a körülmények engedték, csöndben, a szívben, zárt ajtók mögött a családban. Az idegen hatóságok is észrevették, hogy augusztus 20-án több magyar megy a templomba, mint más "hétköznapon", több az ünneplő ruhás ember az utcán. Ezt azonban nem lehetett megtiltani. És azt sem, hogy a Szent István napok titokban való megünnepléséből minden alkalommal új erőt nyerjünk, új hitet, új harcos kedvet és ha kellett

új türelmet.

A vizontagságos 23 év után 1941-ben ünneplheti meg először a délvidéki magyarság nyilvánosan is a Szent Király ünnepét. Zomborban augusztus 20-án nagy szabású ünnepséget rendeznek, hogy külsőségekben is méltóképen ünnepljék meg Szent István napját. A társadalmi egyesületek és ügybuzgó magyarok részéről lázas készülődés folyik annak érdekében, hogy az ünnepség minél fényesebb legyen. Ezen a napon van a Szent Istvánról elnevezett Karmeliták templomának a bucsuja is, amelyre a környékből nagyszámú hívő szokott Zomborba zarándokolni. Ebben az évben a szokottnál lényegesen nagyobb zarándok-csoportra számítanak úgy a zombori ünnepség, nemcsak a zomboriak, hanem a környékbéli ünnepsége is lesz.

Az ünnepségről részleteket a következő számunkban közölünk.

Vigyázz a címre! a legszebben és a legzakoszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

Borzalmas szerencsétlenség Ujvidéken — 4 halott

Ujvidéken és Wekerlefalván két borzalmas szerencsétlenség történt. A szerencsétlenségnek két-két halálos áldozata van.

Kedden reggel Bede Sándor ujvidéki szeszgyárban, amely a Tökölyi utca 31. szám alatt van, a munkások egy huszonöt hektoliteres hordót kénéztek. Reggel nyolc óra felé Ursik Imre 41 éves munkás kinyitotta a hordó nyílását és bebújt a hordóba. Sokáig azonban nem adott életjelet magáról, ezért társa, Liblich Iván utána bujt. De a másik munkás sem tért vissza ami feltűnt az ott dolgozó embereknek. A hordóból kénzsig áramlott ki és emiatt a mentőknek telefonáltak. A mentők a hordóból kiemelték a két eszméletlen munkást, mesterséges lélegzést alkalmaztak, majd amikor ez nem használt, oxigén lélegzővel próbálták a szerencsétlen embere-

ket életrekelteni. De így sem sikerült. Be szállították őket a kórházba, ahol anélkül hogy visszanyerték volna az eszméletüket kiszenvették.

A rendőrség megindította a nyomozást, hogy a két szerencsétlen munkás haláláért kit terhel a felelősség.

Wekerlefalván hétfőn délután Schaubér Márton tízéves kisfiú a csetnikektől visszahagyott kézigránátot talált. A kézigránátot felkapta és egy kőhöz vágta. A kézigránát felrobbant és darabokra tépte a szerencsétlen kisfiút. — Vele játszott Schaubér Mihály pajtása, aki súlyos sérüléseket szenvedett és az ujvidéki kórházba való szállítás után meghalt. A rendőrség a wekerlefalvai szerencsétlenség ügyében is megindította a nyomozást.

Utbaigazítás a Szent István-hétre Budapestre utazó délvidékiek számára

A magyar államvasutak igazgatósága a Szent István-heti ünnepségekre Budapestre utazó közönség számára 50 százalékos vasuti menetdíjkedvezményt engedélyezett. A kedvezmé-

nyek Budapestre utazásnál 17-ke 0 órájától 20-á 9 órájáig, visszautazásnál pedig augusztus 20-ának 12 órájától 23-ika 24 órájáig érvényesek.

A Szent István-héten Budapestre érkező külföldi és belföldi utasok egyéni és csoportos elszállásolását Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala (Budapest, V., Deák Ferenc-utca 2. Telefon: 181—349, 181—213) intézi. Mindenféle elszállásolási ügyben közvetlenül ehhez a hivatalhoz kell fordulni. Az Idegenforgalmi Hivatal díjmentesen áll a közönség rendelkezésére és elszállásolja a legegyszerűbb igényű vendégeket épügy, mint a polgári és luxuselhelyezést keresőket. Az elszállásolás szállodákban, penziókban és magánlakásokban kérhető. A legegyszerűbb igényű vidéki közönség és a nagyobb csoportokban érkező tanulóifjúság elhelyezése céljából az Idegenforgalmi Hivatal a főváros iskoláiban olcsó tömegszállásokat rendez be.

A Szent István-ünnepségek tartama alatt Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala pályaudvari kirendeltségeket állít fel, amelyek augusztus hó 14-én déltől 20-án délig teljesítenek szolgálatot a Keleti-, Nyugati- és Déli-pályaudvarok érkező oldalán. Ugyanezen idő alatt az Idegenforgalmi Hivatal V. Deák Ferenc-utca 2 sz. alatti hivatalos helyiségében állandó éjjel-nappali szolgálatot tart, hogy minden tekintetben rendelkezésére állhasson a Szent István-hét látogatóinak.

Az elszállásolás tájékoztató árai.

I. kategóriájú szállodákban egyágyas szoba 7 pengőtől, kétágyas szoba 11 pengőtől. II. kategóriájú szállodákban egyágyas szoba 5 pengőtől, kétágyas szoba 8 pengőtől. III. kategóriájú szállodákban 4 pengőtől, kétágyas szoba 6 pengőtől.

Penziókban naponként és személyenként, szobával és teljes ellátással (háromszori étkezés) már 7 pengőtől. Félpenzió (szoba, reggeli ebéd) már 6 pengőtől.

Magánlakásokban: egyágyas szoba 5 pengőtől, kétágyas szoba 7 pengőtől.

Elhelyezés a diákszállókban (ágy takaróval és lepedővel, losdó és egyéb felszereléssel) első nap 1 pengő, minden további nap 40 fillér.

Akik a diákszállókban már nem nyerhetnek elhelyezést, azok a székesfőváros iskoláiban berendezett olcsó szükségesszállásokban helyezhetők el, ahol a szállásdíj naponként 1 és 1,50 pengő.

Ezekre az olcsó csoportos elszállásolási lehetőségekre való igényt legalább egy héttel a megérkezés előtt kell a Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalának (V., Deák Ferenc-utca 2. Tel. 181—349, 181—213) bejelenteni.

Kereskedők és iparosok figyelmébe

Mint már augusztus 12-i számunkban is megírtuk, a M. kir. Kereskedelmi Hivatal a visszatért Délvidék három törvényhatósági jogú városában Kirendeltséget állít fel. A Kirendeltsévei az összes belkereskedelmi, anyaggyártó-örzés Országos Kormánybiztosának helyi szergek mint a közellátási Miniszter és az Árellendási és árszabályozási, valamint külkereskedelmi kérdésekben készséggel állanak a felek rendelkezésére. A zombori Kirendeltség vezetője: Mátyay Sándor előadó: címe Sándor Béla u. 1. Telefon száma 42. A táviratok „Kerhiv” címe, a postai küldemények pedig „M. kir. Kereskedelmi Hivatal Kirendeltsége Zombor, postafiók 35.” címe adhatók fel. A Kirendeltség hivatalos órákat d. e. 1/29-től 2 óráig tart.

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhl János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csíhás

Benő uca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén

Népszerű tudomány

Jó tej - hibás tej - hamisított tej...

»Add meg, Uram, mindennapi kenyérünket« — így szól az imádság, mert a kenyér a dolgozó ember egyik legfontosabb élelmiszere. Igazság szerint nemcsak a mindennapi kenyér, hanem a mindennapi tej is kellene, hogy kijusson minden családnak. Mert a tej nem kevésbé fontos és nélkülözhetetlen táplálószer az emberi szervezetnek, mint a kenyér. Több annál: erőforrása, hajtóanyaga, mint a gőzgépnek a szén, a motornak a benzin. Gazdag fehérje, zsir- és cukortartalma; értékes csontképző sói, az élethez nélkülözhetetlen fémalkatrészei és vitaminjai olyan szerencsés arányban vannak benne, mint tán egyetlen más élelmiszerünkben sem. Gyógyítja, erősíti a beteg, elgyengült szervezetet, fejleszti, serkenti az egészséges test életfolyamatait. Élelmiszer és orvosság egyszerre.

Persze csak a — jó tej, amely minden tekintetben kifogástalan, semmiben sem hibás és nem — hamisított. A tejnek ugyan is ezernyi hibája lehet és már egyetlenegy is végzetesen megromthatja táplálótékát és áldásos orvosságból veszedelmes méreggá változtatja. A tejtermelők és tejszakértők jól ismerik a tej hibáit, de nem árt, ha legalább futólag — a laikus olvasó is tájékozódik felőlük. Hiszen ő vásárolja, ő fogyasztja a tejet és bizonyára nem közömbös, hogy drága pénzért teljes értékű, hibátlan árut kap-e vagy sem.

Tudni kell elsősorban, hogy már maga a tehen sem termel a tejelési időszak egész tartama alatt egyforma minőségű tejet. Közvetlen a leborjázás után kb. 5—10 napig, keserű-sós izű, sárgás, nyulós, csipős szagu, élvezhetetlen tejet, u. n. főcstejet, vagy kolosztrumot ad. Főzni nem lehet az ilyen tejet, emberi élvezetre teljesen alkalmatlan ugyan, hogy a hatóság rendelkezéssel tiltja is, hogy az ellést követő nyolc nap alatt kifejt főcstejet forgalomba hozzák. A későbbi időszakok folyamán is állandóan ingadozik a tej minősége, változik zsir- és egyéb alkotórészeinek tartalma, de szakszerűen vezetett tejgazdaságban az ingadozások nem nagyon térnek el a megállapított átlagértéktől s így a tej, amíg meg nem hibásodik, ezután már teljes értékű tápszerként, nyugodtan élvezhető.

De ha meghibásodik...? Nos, akkor már baj van. Rossz izű és szagu a tej, például fémes ize van. Oka? Gondatlan kezelés. A kifejt, meleg, vagy savnykás tejet rozsdás kannákban hagyták állni. Következmenye: oldott vas került bele. Ha a kannamosságra használt szódát nem öblítették ki kellőképpen a kannákból, a tej szap panizúvé válhatik. De ugyanilyen kellemetlen mellékhatást okozhatnak a lehűtött tejbe került ammóniát termelő baktériumok. A tej faggyúizét rendszerint az okozza, hogy a tej sokáig állt a szabad napfényen és a napsugarak vegyi bomlást okoztak benne. A tisztátalan kezelés és eltartás következtében a tejet ellepő apró csirák megkeserítetik a tej kellemes, édes ízét. A tej »fűzamatá«, istállószaga arra mutat, hogy sokáig állt nyitott kannában, sajtarban a büzös levegőjű istállóban. Répaizúvé válik a tej, ha a tehenet sok répa- és repcetakarmányon tartják.

A rossz tej áruló színe

De nem kell a tejet megszagolni, vagy éppenséggel megízlelni, hogy megállapítsuk, hibás-e vagy sem. Gyakran már pusztán a színe és állapota is elárulja, hogy »valami nincs rendben«. Ha a tej szürkés, vagy szürkés-kék színezetű, csaknem bizonyosra vehetjük, hogy rozsdás edényben, állott, vagy réz, horgany, esetleg más fémek kerültek bele káros mennyiségben. Jól fejlett tőgyű tehenek tőgyében érpedés folytán vér is juthat a tejbe és pirosra színezi. Ez

azonban még nem olyan nagy baj, mintha a színeződést baktériumok idézik elő, melyek esetleg komoly fertőzést okozhatnak. Modern tehenészetben és korszerűen felszerelt tej-ipari üzemekben ma már nemigen nyílik alkalom a tej fertőződésére. Háztartásokban azonban annál inkább fertőződik a gondatlanul tartott tej, mikor savanyodás, vagy tejfelnyerés céljából félreteszik és állni hagyják. Aki tehát a maga és családja egészségét szereti, a tejelést, tejesedényt mindig tiszta helyen tartja, ahol por, piszok, idegen anyag nem férhet hozzá.

A baktériumok a tej állapotát a legkülönbözőképpen változtathatják meg. Baktériumos fertőződés jele, ha a tej erjedt, sajzizú, korán megolvad, nyulós, vagy nyálkás. Mindez azonban még nem olyan nagy baj, mert legfeljebb a tej élvezhetősége szenved miatta. Komoly egészségi ártalom, sőt életveszély fenyeget azonban akkor, ha tisztátalan kezelés, beteg állat, vagy beteg kezelőszemélyzet folytán a diftéria, a vörheny, a lépfene, a gümőkór, vagy más veszedelmes betegségek csirái telepednek meg a tejben. Ezek a gyilkos parányi élőlények vészes gyorsasággal szaporodnak; megfigyelték például, hogy egy tejmintában, melyben nem sokkal a fejés után köbcentiméterenként 9000 baktériumot találtak, két óra múlva már 36.000, 9 óra múlva 120.000, 25 óra múlva pedig már 5 millió bacillus hemzsegett minden köbcentiméternyi tejben. Képzeliük el ha ezek történetesen gümőkór- vagy tifusz bacillusok és az ember gyanútlanul iszik ilyen tejből, aztán a felesége és a gyermekei is roggatnak, ostromálnak belőle...!

Pedig könnyű védekezni a veszedelem ellen. Gondosan és higiénikusan vezetett tejgazdaságban, mint mondtuk, fertőződések ma már nem fordulhatnak elő. Pasztörözéssel a tejet teljesen meg lehet szabadítani káros csiráktartalmától. De szükséges még, hogy a tej odahaza, a háztartásban is tiszta, higiénikus kezelésben és tartásban részesüljön, nehogy esetleg képpen a konyhában, vagy az élestkamrában fertőződjék meg.

A hamisított tej

Nemcsak hanyag kezelés okozhatja a tej fertőződését, hanem hamisítás is. Leggyakoribb hamisítási mód a vizezés. Lejjáismeretlen tejkefűzők gyakran piszokos, szennyes vizet kevernek a tejhez s ezzel mesterségesen, szinte szántszándékkal fertőzik meg. Ilyen tej különösen apró gyermekekre, csecsemőkre halálos veszedelem. Az ilyen lelkiismeretlen hamisítók, akiket joggal lehetne »tejjegyszter«-eknek nevezni néha nem elégszenek meg a pusztán vizezéssel, hanem ráadásul még le is főlőzik s ezzel megvonják tápértékének legnagyobb részétől. Nagy baj, hogy ezeket a hamisítási módokat rendszerint csak gyakorlatlott szakember ismeri fel, laikus ritkán; a háziasszony pl. még észreveheti, ha a tej nagyon le van főlőzve, mert a sovány tej rosszabbul tapad az edényhez a teljes tejnél és kékes szímben csillog. A szódázás is egyik leggyakoribb hamisítási eljárás, ezt azonban még aránylag könnyű felismerni, a tej forralás után sárgás-sárgásbarna színű és lugos ízű. Ha pedig beszerzünk minden vegyszerkereskedésben kapható u. n. lakmuszpapírost, egy pillanattal alatt magunk is meggyőződhetünk a hamisításról, mert az ilyen tejbe mártott vörös lakmusz-papíros egy-két perc alatt megkékül.

A törvény, igaz, szigorú rendelkezésekkel és büntetésekkel véd bennünket a tejhamisítók főnös üzelmei ellen. Ebből a védekezésből azonban mindenkinek egyénileg is ki kell vennie a maga részét, azaz, hogy csak megbízható helyen és for-

rásból vásárol. Aki pedig otthon állandóan nagyobb mennyiségű tejet tart készletben, vagy éppenséggel maga is tejtermeléssel foglalkozik, az kétszeresen szivlelje meg a mondottakat — a maga és embertársai egészsége érdekében.

Ernyei Frigyes

Dohányszagoló -- vajzlelő

A legújabb német statisztikai adatok alapján Németországban nem kevesebb mint 23.518 különböző foglalkozási ág van. A berlini »Pék- és cukrászipari Intézetben« egy kenyérgyártó működik, akinek az a foglalkozása, hogy lassu rágás utján megállapítsa, hogy a kenyér lisztkeveréke megfelelő-e és a kenyér elége ki van-e sültve. Nehezebb foglalkozása van a vajzlelőnek, aki minden tejüzemben képviselve van. Érdekesebb foglalkozás a dohányszagolóé, amely tevékenységet rendszerint egy orientáli, vagy más szakember üzi, aki már gyermekkorától dohánytermeléssel foglalkozik. A legsavanyúbb foglalkozásuk van az ecetkóstolóknak és a mustárellenőröknek. Elképzeltető egy ángolnakosárfonó, nyulzórvágó, kutyanyíró, diótörő és tösszentőporkeverő foglalkozása, de nem elhihető, hogy ezek a foglalkozások egy ember életfenntartásául szolgáljanak. A legújabb statisztikai adatok alapján azonban ezek bebizonyított tények.

Féregirtószert itatott feleségével a kegyetlen férj

Budapestről jelentik: Életveszélyes állapotban, súlyos mérgezéssel vitték kórházba Lengyel Pál 35 éves napszamos 26 éves feleségét. A mentőorvos megállapítása szerint a mérgezést szalmiákszesz tartalmu féregirtószert okozta. A Rókusban, ahová az összegegett torok asszonyt vitték azonnal gyomormosást alkalmaztak. Amikor a szerencsétlen nő magához tért, megkérdezték tőle, hogy miért akart öngyilkos lenni.

— Nem akartam én kérem öngyilkoságot elkövetni — mondta Lengyel Pálné. A férjem kényszerített arra, hogy a féregirtószert megigyam.

Az asszony vallomása megdöbbenést keltett a kórházban s azonnal értesítették róla a főkapitányságot, ahonnan Juhász János dr. rendőrkapitány vezetésével bizottság jelent meg a Rókus-kórházban s ki hallgatta az asszonyt. Lengyel Pálné megismételte vallomását, sőt újabb borzalmas részleteket fűzött hozzá. Eszerint férje már régóta féltékenykedett rá és hétfőn ismét izgalmas jelenetek játszódtak le a szállásutcai szoba-konyhás lakásban. Férje kinezni kezdte az asszonyt, ki akarta csavarni a szerencsétlen nő kezét és lábát, fojtogatta az asszonyt, majd élesre fent kést vett elő és így támadt rá feleségére.

— Rögtön megiszod ennek az üvegnek a tartalmát különben elvágom a torokodat!

Ezzel Lengyel Pál előkapott a zsebéből egy háromdecis üveget. Az üveg színtől tele volt sötétszínű, sűrű folyadékkal, melyről később kiderült, hogy féregirtószert.

Az asszony rémületében teljesen kiitta az üveg tartalmát és azután elvesztette eszméletét. A házbeliek vették észre a rémtettet és értesítették a mentőket. A kegyetlen férjet bevitték a főkapitányságra, ahol azzal védekezett, hogy felindulásában itatta meg feleségével a mérget. Beismerő vallomása után Lengyel Pált előzetes lefolytatásba helyezték. Felesége állapota még mindig rendkívül súlyos és ha az életét megmentik is, összeroncsolt toroka és belső szervezete miatt valószínűleg örökre nyomorék marad.

veze
első
kező

52. 6

tus 2
patn1. K
2. N
3. Z
4. B
5. N
6. S
7. K
8. V
9. F
10. C
11. M
12. T
13. J
14. K
15. U
16. S
17. K
18. B
19. C
20. T
21. F
22. H

A

IF

talan
apán
titok
sem
böl
néki
gom
azok
ra v
döze
kal,
tározközt
kem
olya
anél
nyer
a b
hogjéve
kész
papi
előt
men
Mo
men
talá
vier
lata

Rao

Szer
azt

hírte

mae
dob
min
colt
vann
oda
Láza
tem
felh

SPORT

Augusztus 20-án játszik a Magyar Kupa első fordulóját

Barcsay János, a Magyar Kupa egyesbírja megejtette a Kupa-sorsolását. 99 csapat nevezett a Magyar Kupára. Az erőnyerők kisorsolásával, úgy osztották be a mezőnyt, hogy az első forduló után 64 csapat marad állva. A kupa szabályai közül az első fordulóra a következők vonatkoznak:

1. A mérkőzések általában augusztus 20-án játszódnak le. Kivételt képeznek a 22., 23., 24., 52. és 53. sorszámú mérkőzések. A vállalati egyesületek ugyanis 23-án, szombaton játszhatnak.
  2. Ha mindkét fél beleegyezik, 17-én, vagy 24-én is lejátszható a mérkőzés. Augusztus 24-én azonban csak akkor, ha erre a napra nincs kisorsolva bajnoki mérkőzése egyik csapatnak sem.
  3. Pályaválasztók az előlálló.
  4. Döntetlen esetén a vendég, vagyis az utazó csapat megy tovább.
  5. Magyar Kupa-mérkőzés le nem mondható.
  6. A sorsolás egyúttal a Corinthian-díj sorsolása az idén is.
  7. Az NB I 16 csapata csak tavasszal kapcsolódik a küzdelembe.
- A Magyar Kupa és Corinthian-díj első fordulójának sorsolása tehát a következő:

1. Kiskunhalasi MOVE TSE—Bezdáni SE.
2. Mezőkovácsházi Torna Egyesület erőnyerő.
3. Zentai AK erőnyerő.
4. Bajai Tűz I. SE—Gyulai AC.
5. Makói Vasutas SE—Ujverbázi CSE.
6. Szabadkai TC erőnyerő.
7. Kecskeméti AC—Hódmezőy. TVÉ.
8. Wekerletelepi SC erőnyerő.
9. Herminamezői AC—Rákospalotai AC.
10. Ganzvári TE—Pénzügyi TSC.
11. Magyar Posztógyári SE erőnyerő.
12. Tipográfia NyTE erőnyerő.
13. Jutagvári TE—Kőbányai EAC.
14. Kőbányai TK erőnyerő.
15. Újpest—Rákospalotai AK erőnyerő.
16. Soroksári AC erőnyerő.
17. Kispesti Textilgyár RT FC—Nemzeti SC.
18. Budapesti VSC—Pestszenterzsébeti MTK.
19. Óbudai TE erőnyerő.
20. Török SE erőnyerő.
21. BSZKRT—Testvériség SE.
22. Hangya—Chinoin.

23. Budakalászi Textil—Magyar Acél.
24. Hutter és Lever—Kábelgyár.
25. Perecesi TK erőnyerő.
26. Lévai TE—Miskolci VSC.
27. Balassa TSE erőnyerő.
28. MOVE Ózdi VTK—Bánszállási TK.
29. Királyházi MÁV SE erőnyerő.
30. Debreceni VSC erőnyerő.
31. Dési SE—Kolozsvári Munkás SC.
32. Marosvásárhelyi Munkás TE—Kolozsvári EAC.
33. Kistarcsai MOVE TSE erőnyerő.
34. Jászberényi Lehel TK erőnyerő.
35. Váci SE—Gödöllői IK.
36. Csillaghegyi MOVE—Cinkotai TK.
37. Pestszentimrei MOVE TSE erőnyerő.
38. Dorogi AC erőnyerő.
39. Rákoskeresztúri TE—Ceglédi MOVE TSE.
40. Rákoshegyi MOVE TSE erőnyerő.
41. Pestszentlőrinci NSE—Budapesti TK.
42. Hungária SC—Budafoki MTE.
43. Felten SC—Kerámia SC.

44. MÁV Előre SC—„33” FC.
45. III. ker. Árpád SE—Gázművek.
46. Erzsébeti TC—Budapesti LK.
47. Sashalmi ASC—Vas- és Fém munkások SC.
48. Draschegváriak SE—Műegyetemi AFC.
49. MOVE Terézvárosi Előre SC—Szentlőrinci RTC.
50. Pestszentlőrinci FC—Magyar Pamutipar SC.
51. Országos M. Tejsz. Közp.—Precisiós SC.
52. Hungária Malom—Kammer SE.
53. Wander—Oeti SE.
54. Rézhenger erőnyerő.
55. Komáromi FC—Krolupper SC.
56. Perutz SC—Várpalotai Unio.
57. Komáromi AC erőnyerő.
58. Győri TC erőnyerő.
59. Haladás Vasutas SE erőnyerő.
60. Tatabányai SC erőnyerő.
61. Kaposvári Turul SE erőnyerő.
62. Pécsi Bőrgyári TC erőnyerő.
63. Pécsi Vasutas SK erőnyerő.
64. Kaposvári Rákóczi AC erőnyerő.

Kisorsolták az NB III mérkőzéseket

A Magyar Labdarúgó Szövetség megejtette az NB III mérkőzéseinek kisorsolását. A forduló augusztus 24-én kezdődik.

DUNÁNTULI CSOPORT:

Augusztus 24: K. Turul—Hangya, Kábelgyár—Nemzeti, PeMTK—Nagymányok, Pécsi VSK—Csáktornya, Apatin—Zombor, Gásgyár—K. Rákóczi.

Augusztus 31: K. Rákóczi—Apatin, Zombor—PVSK, Csáktornya—PeMTK, Nagymányok—Kábel, Nemzeti—K. Turul, Hangya—Gásgyár.

Szeptember 7: K. Turul—Nagymányok, Kábel—Csáktornya, PeMTK—Zombor, PVSK—K. Rákóczi, Apatin—Gáz, Hangya—Nemzeti.

Szeptember 14: Apatin—Hangya, Gáz—PVSK, K. Rákóczi—PeMTK, Zombor—Kábel, Csáktornya—K. Turul, Nagymányok—Nemzeti.

Szeptember 21: K. Turul—Zombor, Kábel—K. Rákóczi, PeMTK—Gáz, PVSK—Apatin, Nemzeti—Csáktornya, Hangya—Nagymányok.

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE

A ZÖLDZEMŰ LEVÉLV

IRTA: MAURICE LEBLANC

FORDITOTTA: KÁLLAY MIKLÓS

A ZÖLDZEMŰ LEVÉLV

(28)

— Ugy, hogy anyám elkövette azt az oktalanságot, hogy nem semmisítette meg nagyapámnak néhány levelét, amely utalt a rábizott titokra. Mostoha apám tíz évig nem szólt erről semmit. De két évvel ezelőtt, mikor a zárdából hazatértem, faggatni kezdett. Elmondtam neki azt, amit magának elmondtam s amihez jogom volt, de nem akartam neki semmit elárulni azokból a homályos emlékeimből, melyek nyomra vezethettek volna. Ettől kezdve állandó üldözésben volt részem, állandó szemrehányásokkal, szidalmakkal illettek, míg végre arra határoztam magam, hogy megszököm.

— Egyedül?
Aurelie elpirult:
— Nem, — mondta, de más körülmények közt, mint hiszi. Guillaume Ancivel udvarolt nekem, de igen szerényen és tapintatosan, mint olyan valaki, aki hasznossá akarja tenni magát anélkül, hogy ezért viszonzást várna. Így megnyerte, ha nem is rokonszenvenet, de legalább a bizalmamat és elkövettem azt a nagy hibát, hogy közöltem vele szökési tervemet.

— Kétségkívül helyeselte?
— Nemcsak helyeselte, hanem minden erejével előmozdította. Segítségemre volt az előkészületekben, eladott néhány ékszer és értékpapírt, melyet anyámtól kaptam. Elutazásom előtt való este még nem tudtam, hol keressék menedéket és Guillaume így szólt hozzám: „Most jövök Nizzából és holnap vissza kell oda mennem. Akarja, hogy magammal vigyem? Nem találhat nyugalmasabb menedéket, mint a Riviera ebben az évszakban.” Elfogadtam az ajánlatát.

— Milyen oktalanság volt, — mondta rá Raoul.

— Bizony az. De egyedül álltam az életben. Szerencsétlen, üldözött. Tamasz kínálkozott... azt hittem csak néhány szóra. Elutaztunk.

Aurelie kissé habozva állt meg. De azután hirtelen tovább folytatta elbeszélését:

— Az utazás rettenetes volt... hogy miért, maga nagyon jól tudja. Mikor Guillaume bedobott a kocsiba, melyet az orvostól vett el, minden erőm elhagyott már. Guillaume odahurcolt, ahová akart. Eivitt egy másik pályaútvárra. Onnan Nizzába mentünk mert a jegyünk oda szólt s ott kiváltottam a podgyászomat. Lázam volt. Rémlátások gyötörték. Onkivütemben nem tudtam, mit cselekszem. Guillaume felhasználta ezt és másnap elkísértette magát

velem egy kastélyba, ahonnan a kastély lakóinak távollétében kellett elhözni bizonyos értékeket, melyeket állítólag elloptak tőle. En tehetetlenül engedelmeskédtem. Ebben a villában rohant meg és ragadott el Jodot.

— Jodot szintén felvilágosításokat akart kicsikarni, nemde?

— Igen.

— És azután?

— Azután visszamentem a szállóba, ahol Guillaume könyörgött nekem, hogy menjek vele Monte-Carloba.

— De akkor már tudta, kivel van dolga, — jegyezte meg Raoul.

— Miből tudtam volna? Az ember akkor lát tisztán, ha nyugodt a szeme. De én két nap óta valóságos tébolyban éltem, amelyet Jodot támadása még kétségbeesítőbbé tett. Követtem hát Guillaumeot anélkül, hogy utazásának célját kérdeztem volna... Miféle szerepet játszottam Monte-Carloban? Nem látom egészen tisztán. Guillaume leveleket bízott rám, melyeket egy szálloda folyosóján kellett átadnom neki, hogy ő viszont egy urnak adja át. Miféle leveleket? Miféle urnak? Miért volt ott Marescal? Hogy szabadított meg maga tőle. Mindez homályos előttem. Közben helyes ösztönöm mégis fölébredt. Egyre növekvő ellenséges érzület fogott el Guillaumeal szemben. Utáltam és azzal a föltett szándékkal hagytam el Monte-Carlot, hogy szakítok vele és elrejtőzöm itt a klástromban. Egész Toulouseig követett és mikor délután közöltem vele elhatározásomat, hogy elválok tőle és mikor megvolt győződve, hogy semmi nem térít többé vissza hozzá, hidegen, keményen s olyan dühvel, hogy az arca összerándult bele, azt felelte nekem:

Jó. Váliunk el. Nekem elvégre mindegy. De egy föltételt szabok.

— Egy föltételt?

— Igen. Egy napon hallottam, hogy a mostohaapja, Brégeac valami titokról beszélt, melyet az anyja hagyott önre. Mondja meg nekem ezt a titkot és akkor szabad.

— Ekkor tisztában voltam mindennel. Guillaume egyetlen célja az volt, hogy előbb vagy utóbb, ha kell szép szóval, ha kell erőszakkal kicsikarja tőlem azokat a felvilágosításokat, amelyeket mostohaapamtól megtagadtam s amelyeket Jodot is megpróbált kieroszakolni.

Aurelie elhallgatott. Raoul figyelmesen nézte. Leleke málvégig meg volt győződve, hogy a

leány igazat mondott. Ő is komolyan kérdezte meg: „Akarja pontosan tudni, ki az a Guillaume?”

Aurelie a fejét rázta:

— Mi szükség erre?

— Sokkal jobb lesz. Hallgasson ide. Azok az értékpapírok, amelyeket Nizzában, a Farandoni villában keresett, soha nem vették el tőle. Egyszerűen azért ment oda, hogy elloplja. Monte-Carloban százezer francot követelt néhány kompromittáló levélért. Tehát zsaroló és tolvaj. Talán még rosszabb. Hát ez Guillaume.

Aurelie egyáltalában nem tiltakozott:

— Megszabadított tőle, köszönöm magának.

— Sajnos, — mondta Raoul, — biznia kellett volna bennem, ahelyett, hogy megszökött tőlem. Mennyi elvesztegetett idő.

— Miért biztam volna magában? Kicsoda maga? Nem ismerem magát. Marescal, aki vádolja, még a nevét sem tudja. Megszabadít minden veszedelemtől... miért teszi? Mi célja van vele?

Raoul elkacagta magát:

— Az a célom, hogy kicsikarjam a titkát... ezt akarta ezzel mondani?

— Semmit se akartam mondani, — suttogta a leány leverten. — Nem tudok semmit. Nem értek semmit. Ne kívánjon tőlem most több bizalmat. Nem bízom én senkiben és semmiben.

Raoul megszánta és hagyta, hadd menjen. Miközben maga is távozott, ezt gondolta:

— Egy szót sem szólt a rémséges éjszakáról. Miss Bakefield meghalt. Két embert meggyilkoltak. És én ott láttam őt is, álöltözetben, álarcosan.

De előtte is minden titokzatos és megmagyarázhatatlan volt. Annyi bizonyos — és ez változatlanul így volt a különös kaland kezdete óta, — hogy egy pillanatig sem gondolt vele szemben a bosszu és gyűlölet esküjére, amelyet miss Bakefield holtteste mellett tett s egyáltalában nem volt olyan gondolata, amely elrúttotta volna a zöldszemű kisasszony bájos képét.

Két napig nem látta. Azután három napon át újra eljött. De nem adta semmi magyarázatát visszatérésének, de mintha oltalmat keresett volna, amelyet nem nélkülözhetett.

Először tíz percig maradt, azután tizenötig, majd harmincig. Akár akarta, akár nem, a bizalom lassan-lassan nőtt benne. Raoul több ízben megpróbált kérdéseket intézni hozzá. De nyomban kitért a kérdések elől, reszketni kezdett, iszonyat fogta el a legkisebb utalásra, mely a beaucourti rémséges éjszakára vonatkozott. De azért egyre szivesebben csevegett el azonban csak olyan dolgokról, amelyek távoli múltját érintették, arról az életről, amelyet egykor a Mária-zárdában folytatott és a békéről, amelyet ebben a vonzó és nyugalmas körben újra feltalált.

Egy ízben Raoul, kezét a terracotta váza talapatára téve, a lány felé hajolt és anélkül, hogy hozzáért volna, hosszasan vizsgálta a vonásait.

(Folytatása következik.)

Szeptember 28: Magyar Kupa selejtező mérkőzések II. fordulója.

Október 5: K. Turul—Kábel, Zombor—Gáz, Csáktornya—Apatin, Nagymányok—PVSK, Nemzeti—PeMTK, Hangya—K. Rákóczi.

Október 12: PVSK—Hangya, Apatin—PeMTK, Gáz—Kábel, K. Rákóczi—K. Turul, Zombor—Nemzeti, Csáktornya—Nagymányok.

Október 19: K. Turul—Gáz, Kábel—Apatin, PeMTK—PVSK, Nagymányok—Zombor, Nemzeti—K. Rákóczi, Hangya—Csáktornya.

Október 26: Magyarország—Svájc, Svájcban.

November 2: PeMTK—Hangya, PVSK—Kábel, Apatin—K. Turul, Gáz—Nemzeti, K. Rákóczi—Nagymányok, Zombor—Csáktornya.

November 9: K. Turul—PVSK, Kábel—PeMTK, Csáktornya—K. Rákóczi, Nagymányok—Gáz, Nemzeti—Apatin, Hangya—Zombor.

November 16: Kábel—Hangya, PeMTK—K. Turul, PVSK—Nemzeti, Apatin—Nagymányok, Gáz—Csáktornya, K. Rákóczi—Zombor.

ALFOLDI CSOPORT:

Augusztus 24: Kecskeméti AC—Szegedi EAC, Csabai AK—Kulai AFC, Ceglédi MOVE—Ujvidéki MÁV, Bácska SE—Topolyai SE, WMTK—Hódmezővásárhelyi TVE, Szentesi TE—Makói VSE, M. Pamut—Békéscsabai Törekvés, Szegedi TK—Óbecsei Bocskay.

Augusztus 31: B. Törekvés—SzTE, MVSE—WMTK, HTVE—BSE, TSE—C. MOVE, U. MÁV—CsAK, KAFC—KAC, Ó. Bocskay—M. Pamut, SzEAC—SztK.

Szeptember 7: KAC—U. MÁV, CsAK—TSE, C. MOVE—HTVE, BSE—MVSE, WMTK—B. Tör., SzTE—Ó. Bocskay, M. Pamut—SztK, SzEAC—KAFC.

Szeptember 14: SztK—SzTE, Ó. Bocskay—WMTK, B. Tör.—BSE, MVSE—C. MOVE, HTVE—CsAK, TSE—KAC, M. Pamut—SzEAC, U. MÁV—KAFC.

Szeptember 21: KAC—HTVE, CsAK—MVSE, C. MOVE—B. Tör., BSE—Ó. Bocskay, WMTK—SztK, KAFC—TSE, SzEAC—U. MÁV, SzTE—M. Pamut.

Szeptember 28: Magyar Kupa selejtező mérkőzések II. fordulója.

Október 5: KAC—SztK, CsAK—M. Pamut, C. MOVE—SzTE, BSE—WMTK, KAFC—Ó. Bocskay, U. MÁV—B. Tör., TSE—MVSE, SzEAC—HTVE.

Október 12: BSE—SzEAC, WMTK—C. MOVE, SzTE—CsAK, M. Pamut—KAC, SztK—KAFC, Ó. Bocskay—U. MÁV, B. Tör.—TSE, MVSE—HTVE.

Október 19: KAC—SzTE, CsAK—WMTK, C. MOVE—BSE, TSE—Ó. Bocskay, U. MÁV—SztK, KAFC—M. Pamut, SzEAC—MVSE, HTVE—B. Tör.

Október 26: Szabadnap, Magyarország—Németország Budapesten.

November 2: C. MOVE—SzEAC, BSE—CsAK, WMTK—KAC, SzTE—KAFC, M. Pamut—U. MÁV, SztK—TSE, Ó. Bocskay—HTVE, B. Tör.—MVSE.

November 9: KAC—BSE, CsAK—C. MOVE, HTVE—SztK, TSE—M. Pamut, U. MÁV—SzTE, KAFC—WMTK, SzEAC—B. Tör., MVSE—Ó. Bocskay.

November 16: M. Pamut—WMTK, SzTE—SzEAC, SztK—BSE, Ó. Bocskay—C. MOVE, B. Tör.—CsAK, MVSE—KAC, TSE—U. MÁV, HTVE—KAFC.

November 23: CsAK—SzEAC, C. MOVE—KAC, BSE—KAFC, WMTK—U. MÁV, SzTE—TSE, M. Pamut—HTVE, SztK—MVSE, Ó. Bocskay—B. Tör.

November 30: KAC—CsAK, MVSE—M. Pamut, HTVE—SzTE, TSE—WMTK, U. MÁV—BSE, KAFC—C. MOVE, SzEAC—Ó. Bocskay, B. Tör.—SztK.

December 7: KAFC—MVSE, KAC—B. Tör., CsAK—Ó. Bocskay, C. MOVE—SztK, BSE—M. Pamut, WMTK—SzTE, SzEAC—TSE, U. MÁV—HTVE.

December 14: Ó. Bocskay—KAC, SztK—CsAK, M. Pamut—C. MOVE, SzTE—BSE, WMTK—SzEAC, B. Tör.—KAFC, MVSE—U. MÁV, HTVE—TSE.

Csak nem akarod, hogy én, gyöngé nő végezzem el a munkát. Elvégre te vagy, az ur a háznál...

Közgazdaság

Zombor pénzügyigazgatóságot kap

Augusztus 16-án életbelép a Délvidéken a magyar pénzügyi igazgatás is

A hivatalos lap szerdai száma közli a kormány 5380—1941. M. E. számú rendeletét a visszafoglalt délvidéki területek pénzügyi közigazgatásáról. A magyar pénzügyi közigazgatás a visszafoglalt délvidéki területeken augusztus hó 16-án kezd meg működését. Ettől a naptól kezdve életbe lépnek e területen is a magyar pénzügyi jog szabályai. A visszafoglalt területeket régi beosztásuknak megfelelően a szegedi pécs, zalajegerszegi és szombathelyi pénzügyigazgatóságok kerületébe osztották be.

Bácsbodrog vármegyében pedig Zombor székhellyel állították vissza a pénzügyigazgatóságot.

Külön rendelkezéseket tartalmaz a rendelet a pénz- érték- és vagyonkezelésről, az állami számvitelről, az állami egyes forgalmi és fogyasztási adókról és a jövedékekről. A dinárértékben fizetett közadók tartozások átszámításánál száz dinár tíz pengővel vesznek egyenlőnek.

A magyar-szerb árucsereforgalomból származó követelések és tartozások elszámolása

Gazdasági körökben nagy érdeklődés re tarthat számot és az érdekeltek körében meglepedést kelt az a hír, hogy július 29-én megállapodás jött létre a magyar német árucsereforgalom keretében a szerb likvidációra vonatkozóan.

A megállapodás lényege az, hogy külön választottuk az április 13-a előtt keletkezett követeléseket, valamint az egyezmény életbelépése után keletkezett követeléseket és tartozásokat. A régi követelések és tartozások a közelmúltban megalkult szerb Nemzeti Bank és a Magyar Nemzeti Bank közötti likvidációs kontóban kerülnek elszámolásra és pedig 1941 végéig. Az új árucsereforgalomból eredő követeléseket és tartozásokat a magyar-német devizakompensáció, valamint a Deutsche Verrechnungskasse, illetve a német-szerb fizetési forgalom keretében fogják elszámolni.

A bácskai likvidációra vonatkozóan a két nemzeti bank között későbbi időpontban történik megállapodás.

Beavatott helyről származó értesülésünk szerint intézkedtek arról, hogy a már kifizetett és a részünkre fontos nyersanyagokat német részről szerb területekről kiengetjék. Ugyancsak megállapodás jött létre a még ki nem fizetett és magyar tulajdonú képező, de szerb területen tároló magyar exportárúk kiszállításának biztosítására. A likvidációs árfolyam megállapításánál tekintettel voltak a magyar exportőrök érdekeire.

Augusztus 16-tól olcsóbb lesz a cukor de csak jegyre kapható

A cukor kötött gazdálkodására vonatkozó anyarszági jogszabályok folyó évi augusztus 16-án életbe lépnek a visszafoglalt délvidéki területeken is.

A fejadagok megállapításánál a következőket kell tudniok az érdekelteknek:

Városokban 12 dekagrammban, községekben pedig 7 dekagrammban állapították meg személyenként és hetenként a fejadagot. Terhes és szoptató anyák fejadagja mind a városokban, mind községekben 36 dekagramm. A 12 éven aluli gyermekek és betegek fejadagja városokban és községekben 24 dekagramm. A 7 dekagrammos fejadagra jogosult községekben a 12—16 éves gyermekek fejadagját pedig 12 dekagrammban állapították meg.

A jegyrendszer bevezetésével a délvidéki fogyasztókörözéség előnyösebb helyzetbe jut, amennyiben az eddig érvényben lévő elég magas cukoráraknál lényegesen olcsóbb áron tudja beszerezni jegyekkel fedezett cukorszükségletét.

Nyomatékosan figyelmezteti a Közélelmezési Hivatal a cukorjegytulajdonosokat, vigyázzanak a részükre kiutalt cu-

korjegyeikre, mert elvesztésük esetén azokat pótolni semmi szin alatt sem lehet. (MTI)

Apróhirdetések

Hat. eng. INGATLANFORGALMI IRODA MERKUR — STEFATITS Zombor — Zrínyi (Párizsi) utca 2. Telefon: 81. — Házak, gyárak, malmok, földek, szőlők, szállások és mindennemű ingatlanok VÉTELE ÉS ELADÁSA.

Vaskasszák minden nagyságban. Több különböző földbérlet kapható.

TUZMENTES KASSZA, egészen nagy, 2 ajtó, wien gyártmányu, szövetkezet, község vagy ékszerész részére igen alkalmas, kedvező áron eladó.

Hazai Általános Biztosító R. T. kerületi főügynöksége. a-337

Gazdálányok-ifjak, idősebb vagyonos özvegyek, komoly nőslendők a legnagyobb bizalommal fordulhatnak házassági ügyekben: Méltóságos Asszonyhoz, Budapest, főpostafiók 304. Válaszboríték. a-379-f

Ha pénzt reszkiroz cipőre, forduljon Patarsics cipőüzletéhez. Leikiismeretes munka, elsőrendű anyag, pontos kiszolgálás. Felelősség a munkáért. Deák Ferenc körut 28. a-347

Bognársegéd állandó munkára azonnali belépésre felvétetik. Gép munkások előnyben. Kövágó Sándor bognármester, Bezdán. a-397-u

Kovácsstanoncot 14—16 éveset, azonnal felveszek. Sürgős jelentkezést kér: Cselenák János kovácmester Gombos. a-408-f

Bezdánban, Wilhelm Antal pékmester háza jólménő pékműhellyel együtt, azonnal eladó. Lakik: Árpád utca (Gólya) 793 szám alatt. a-412-u

60 HP Stock traktor eladó, esetleg 25/30 HP traktorért elcserélném. 48 collos cséplő elevátorral is eladó. Érdeklődni: Knézv Dánielnél. Nemes Militics a-414-f

„Fanto” az Egvesült Magyar Ásványolajgyárak raktárában állandóan kapható világitópetróleum motorkó, traktor és gépke-nőolaj. Mezőgazdasági festett gázolaj, petróleum és motalkó. Mérő László, Zombor, bairi országot 11. Telefon 6. a-327

Elvesztett 11-én, délelőtt 1/210-kor a vasuti parkban, egy fekete női-ridikül pénzzel együtt. Becsületes megtaláló a pénzt megtarthatja, de a ridikült a bennelevő apróságokkal együtt, adia át a lap kiadóhivatalában. a-423-f

Butorozott szobát, szolid fiatalember, teljes ellátással keres. Ajánlatokat: Foto Iván, Zombor, Kossuth Lajos utca. a-425-f

Egy jóhából való fiu cipészstanoncnak. fizetéssel felvétetik. Csizmár cipésznel. Zombor, Trefort utca 2. a-426

Zomborban a csatorna mellett levő 4 holdas szőlőmbe és gyümölcsösömbé vincelért keresek. Dr. Hettesheimer Imre. a-417

3 darab jókarban levő fűrészpóros-kályha azonnal eladó. Zombor Apolló utca 19. szám alatt. a-419-f

Bezdánban jólménő borbélyüzlet, berendezéssel együtt, más elfoglaltság miatt azonnal eladó. Hunyadi György, Hunyadi János ucca 917. a-427-u

SIRKÓ-porcelán fényképek kidolgozza elsőrendűen, karlsbadi módra SZTANISITS fotokeramikai üzlete, Zombor. a-429

KÓFARAGÓ - üzlet bácskai városban, régi bevezetett, 60 éve fenn álló, teljes felszereléssel, motorokkal és szerzőkkel eladó, házral együtt. Bővebbet Sztanisits üvegyüzlet, Zombor. a-428